

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **04 Ekim 2024**

Sayı: **7237**

17265

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Prof. Dr. Mühip Kanko
Kocaeli Milletvekili

Son dönemde kamuoyuna yansıyan haberlere göre, ülkemizden yurtdışına ihraç edilen tarım ürünlerinde ve gıdalarda, standartların çok üzerinde zehirli, pestisit ve kanserojen maddeler tespit edildiği için bu ürünler geri iade edildiği vatandaşlarımız ve bizler tarafından halk sağlığı açısından endişeyle takip edilmektedir. Domates, incir, mercimek, kekik, çilek, fındık, biber, tavuk eti, yumurta, baharatlar, meyve-sebzeler ve kuruyemişler gibi birçok üründe limitlerin 50-100 katı üzerinde pestisit ve kanserojen madde bulunduğu, bu nedenle Türkiye'nin ihracat yaptığı birçok ülke tarafından kara listeye alındığı ifade edilmektedir.

Ancak bu ürünlerin ülkemizde imha edilip edilmediği ya da iç pazara sürülüp sürülmediği konusunda yeterli bilgilendirme yapılmamaktadır. Bu durum, halk sağlığını tehdit etmekte birlikte özellikle çocuklarımız gibi savunmasız gruplar için daha büyük riskler oluşturmaktadır. Tarım Bakanlığı'nın bu konuda gerekli şeffaflık ve etkinlikte denetim yapıp yapmadığı, kanserojen maddelerin kullanımına karşı ne gibi önlemler alındığı merak konusudur.

Bu gerekçelerden ötürü aşağıda belirttiğim sorularımın halk sağlığı açısından büyük önem taşıdığı göz önünde bulundurularak, hızlı ve detaylı bir yanıt verilmesini önemle arz ederim.

1. Yurtdışına ihraç edilen ve iade edilen tarım ürünleri ve gıdalarda tespit edilen pestisit ve kanserojen maddelerin miktarları ve bu ürünlerin hangi kriterlere göre iade edildiği konusunda kamuoyuna açıklama yapılacak mıdır?
2. Geri iade edilen bu ürünlerin imha edilmesi veya iç pazara sürülmesi konusunda bakanlığımızın mevcut denetim ve uygulama süreçleri nelerdir? İç pazara sürülen bu ürünler denetlenmekte midir?
3. İade edilen tarım ürünleri ve gıdalarda tespit edilen zararlı maddelerle ilgili sorumluluk taşıyan üreticilere ne gibi yasal yaptırımlar uygulanmaktadır? Bu sorumsuz üreticilere karşı ne gibi önlemler alınmaktadır?

4. Pestisit ve kanserojen maddelerin kullanımı ile ilgili denetim ve kontrol mekanizmaları yeterince etkin midir? Bu konuda bakanlığınızca yeni bir düzenleme veya ek tedbirler öngörülmekte midir?
5. Geri dönen ürünlerin iç piyasaya sürülmesi halk sağlığını tehdit ettiği gibi ülkemizin itibarını da zedelemektedir. Bu durumu önlemek için ne tür tedbirler alınması planlanmaktadır?
6. Geri iade edilen tarım ürünlerinin, özellikle çocuklar başta olmak üzere, halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek amacıyla yapılan çalışmalar nelerdir?
7. Geri iade edilen bu ürünlerin Türkiye'de iç piyasaya sürülüp sürülmediği konusunda Bakanlığınız tarafından bir denetim mekanizması mevcut mudur? Varsa, bu denetimlerin sonuçları nelerdir?
8. İç pazarda satılan tarım ürünlerinin denetimi ne sıklıkla yapılmaktadır? Denetimlerde sağlığa zararlı pestisit ve kanserojen madde tespit edilmesi durumunda hangi işlemler uygulanmaktadır?
9. Halk sağlığını tehlikeye atan ve geri dönen tarım ürünlerini üreten sorumsuz üreticilere karşı Bakanlığınız tarafından hangi yasal yaptırımlar uygulanmaktadır?
10. Başka ülkelerin vatandaşlarını korumak adına bu ürünleri geri iade etmesine rağmen kendi vatandaşlarımıza bu ürünlerin satılmasına, tüketilmesine nasıl göz yummaktasınız?
11. Son 10 yıl içerisinde ihraç edilen gıda ürünlerinin ne kadarı geri iade edilmiştir ve ne kadarı imha edilmiş ne kadarı iç piyasa geri girmiştir?
12. İhraç ürünlerinde standartların 50-100 kat üzerinde pestisit, zehirli ve kanserojen maddeler kullanma pervasızlığını gösteren üreticilerin, iç piyasada denetimsiz bir şekilde neler kullanabileceği büyük bir endişe kaynağıdır. Bakanlığınız, iç piyasadaki tarım ürünlerinde ve gıdalarda halk sağlığını korumak adına ne tür denetimler gerçekleştirmektedir? Bu kötü niyetli üreticilere karşı vatandaşın sağlığını korumak için ne gibi önlemler alınmaktadır?